

Til Radøy kommune  
v/ordfører Jon Askeland, Radøyvegen 1690,  
5936 Manger  
E-post: [jon.askeland@radoy.kommune.no](mailto:jon.askeland@radoy.kommune.no)

## **Folkemuseum og folkekultursenter i Tjorehagen**

Viser til tidlegare brev med dokumentasjon til Radøy kommune frå Arbeidsgruppa for Folkemuseum og Folkekultursenter for Nordhordland i Tjorehagen.\*

På grunnlag av dokumentasjonen og dialog med folk frå Nordhordland vil eg gjerne trekkja fram nokre sentrale moment. Eg har følgd arbeidet tett i fleire tiår og deltok på opninga av den store Folkekunstutstillinga på Osterøy museum som viste veg for store utstillingar på fleire tunge museum. Dokumentasjonen frå utstillingane og det nære samarbeidet med mange museum bør vega tungt. Eg viser særleg til den omfattande pressemeldinga frå Hordamuseet gitt i brevet av 20. juni 2016. Den gjev eit godt innsyn i initiativa til Olav R. Tjore for folkemuseum for Nordhordland.

Det hastar med aktiv stønad frå Radøy kommune med utbygging av Tjorehagen til folkemuseum og folkekultursenter for å sikra Olav R. Tjores Samling for Nordhordland. Radøy kommune må etter mitt syn leggja vekt på at det elles er fåre for at Olav R. Tjores Samling kan gå ut av både Hordaland, Bergen og Vestlandet. Det er viktig å sikra forsvarleg forvaltning med aktiv formidling og forskning for framtida av samlinga om Radøy kommune og Nordhordland ikkje vil ta på seg oppgåva. Dette krev tid og organisering. Samlinga tel ca 10 000 arbeid som det ikkje finst maken til. Eitt av alternativa kan vera at eit av våre større museum utanfor Vestlandet kan ivareta denne funksjonen mot at dei får ført over eigedomsretten til Olav R. Tjores Samling. Norsk folkemuseum i Oslo har tatt over eit grindbygg og ei skulestova frå Nordhordland. Tjorehagen har plass til å ta inn slike bygg. Olav R. Tjores Samling har fått tilbod om fleire antikvariske bygg.

Støttespelarane har understreka at det hastar med å få samlingane under fagleg forvaltning med forskning og formidling i **faste** utstillingsbygg. Dei meiner at det trengst at Radøy kommune går føre med å **reisa det første trinnet med eit utstillingsbygg, gje første driftsstønad og gje stønad til ein museumsfagleg person** som bør vera arkeolog eller kunsthistorikar, jf. tilrådinga frå støttegruppa. Fagfolka frå museum og universitet (jf. breva med dokumentasjon til Radøy kommune) meiner at om Radøy kommune meldar inn stønad til Folkemuseum for Nordhordland i Tjorehagen til Hordaland fylke m. fl. bør dette gje eit førebels grunnlag for godkjenning hjå staten og fylket av eit moderne museum etter statens aktuelle museumspolitik for framtidens museum.

**Eg vil sterkt be Radøy kommune leggja denne modellen til grunn.** Då treng ikkje samordninga med museumsstellet i Hordaland utsetja eller hindra at **Olav R. Tjores Samling** vert sikra for Nordhordland.

Som støttespelarane framhevar må arbeidet med å forvalta og formidla Olav R. Tjores Samling likevel måtta henta dei faglege ressursane utanfor nåverande institusjonar i Nordhordland når me ser bort frå Osterøy Museum som ikkje har kapasitet i dag. Men Osterøy Museum har gjort ein kjempeinnsats for Olav R. Tjores Samling og forvaltar samlinga førebels.

Fagfolka uttaler at framlegga til utbygging av Tjorehagen byggjer på fire interessante felt som kan gje Radøy og Nordhordland eit folkekjært moderne kultursenter for alle generasjonar med aktivitetar særleg for barn og ungdom og gje impulsar for reiselivsnæringa i Nordhordland.

Den firefeltsmodellen som Arbeidsgruppa i samråd med dei faglege støttespelarane går inn for kan vel både lett og best og til dels berre gjennomførast i Tjorehagen. Og her kan den lett utbyggjast og utvidast. Området ligg sentralt i Nordhordland og nært til Bergen og eg trur det kan verta eit spanande opplevings- og friluftssenter.

Det må vera av interesse at støttespelarane peikar på at firefeltsmodellen er i samsvar med UNESCOs konvensjon for

minoritetar og for framtidens immaterielle og materielle museum som Stortinget og regjeringa har slutta seg til. Dette vil kunna gje Radøy og Nordhordland prestisje både nasjonalt og internasjonalt med eit moderne pionærmuseum.

Utbygging på fire breie felt vil gje Tjorehagen fleire bein å stå på. Fleire museumsutviklarar me har hatt dialog med meiner det trengst om Tjorehagen skal vera liv laga. Men kjernen i saka står også om vern av Nordhordlands historiske kulturarv og identitet. (Jf. m.a. Jon Fosse).

Ser me bort frå Osterøy museum, som ligg litt som ein isolert museumskulturstad i Nordhordland, har ikkje Nordhordland makta å reisa nokon liknande institusjon som dei tilsvarende andre landsdelane har reist gjennom dei siste 150-200 åra. Det er på denne bakgrunnen at støttespelarane og arbeidsgruppa reiser spørsmålet om kulturen i Nordhordland bør reknast som norsk verneverdig minoritetskultur etter fleire av UNESCOs konvensjonar. Difor stør eg tanken om at Radøy kommune bør greia ut om det er råd å søkja staten og UNESCO om godkjenning.

Eg håper at Radøy kommune gjer snarlege vedtak om stønad til Folkemuseum for Nordhordland i Tjorehagen som sikrar Olav R. Tjores Samling for Nordhordland og vidare drift av Tjorehagen.

Oslo, 30. juni 2017

Med beste helsing

Jon Eikemo (sign.)  
Drammensvegen 91 B  
0271 Oslo

\*Arbeidsgruppa for Folkemuseum og  
Folkekultursenter i Nordhordland omfattar følgjande  
medlemer:

Oddvar Skre (kontaktperson), Kvernabekkvegen 72, 5243 Fana, m  
909 64 834, E-post:oddvar@nmvskre.no

Jon Eikemo, Emil André Erstad, Unn Catodotter Fyllingsnes og  
Kjartan Rødland.

Kopi er sendt til Arbeidsgruppa, Støttespelarane,  
Den nye vervegruppa for vener av Tjorehagen, Nye vener  
av Tjorehagen (For folkemuseum).